- Tumetumia masomo kumi na nne na karibu wiki 20 tukijifunza kuhusu miaka saba ya Dhiki Kuu
  - Kwa kweli, muda tuliotumia kujifunza Dhiki Kuu ni takribani asilimia 5.5 tu ya muda ambao Dhiki hiyo itadumu
    - Na tulianza somo letu la Dhiki katika Danieli 2 na 7
    - Kwa sababu katika sura hizo Danieli alitupa ramani ya kipindi hiki cha miaka saba
    - Ramani hiyo ilituambia kwamba kurudi kwa Kristo Duniani kungekuwa tukio litakalomaliza Dhiki Kuu
    - Na wiki iliyopita tulijifunza hadi mwisho wa ramani hiyo, tukimwona Yesu akiwa duniani, ulimwengu ukiwa katika utulivu, na adui akiwa ameshindwa kabisa.
  - Ulimwengu umekuwa ukitarajia wakati wa kuwasili kwa Bwana Duniani tangu ulipoahidiwa kwa mara ya kwanza katika Mwanzo 3:15
    - Ulimwengu wa kale, mababu, manabii na wafalme wa Israeli, mitume na Kanisa walitarajia kwa hamu siku hii ijayo
    - Nasi pia tunatazamia wakati huo, ambapo Bwana atatimiza ahadi Zake za kuanzisha ufalme Wake duniani.
    - Tutaungana na Yesu katika dunia isiyo na vita, dhuluma, au magonjwa ya mlipuko, ili tuweze tufurahie urithi wetu.
- Kwa hiyo, huenda usiku wa leo mngetarajia tuanze kujifunza kuhusu kipindi cha Ufalme, lakini sivyo ilivyo, ungekuwa umekosea.
  - Tutajifunza kuhusu ufalme hivi karibuni, lakini kwanza ni lazima tutumie muda kwenye mambo yanayotangulia mwanzo wa ufalme.
    - Hasa, tunahitaji kujifunza kuhusu muda mfupi uliopangwa kati ya Dhiki kuu na Ufalme
    - Kipindi hiki cha wakati si sehemu ya Dhiki kuu wala si sehemu ya wakati wa Ufalme
    - Badala yake, kinatumika kama daraja linalounganisha vipindi hivyo viwili na kuruhusu matukio fulani muhimu kutokea kwa maandalizi ya Ufalme.
  - Kama utangulizi wa somo la leo, hebu turudi tena kwenye muhtasari mpana wa Danieli kuhusu ratiba ya miaka saba ya Dhiki Kuu, uliotolewa katika mstari mmoja wa Danieli 9.

> DAN. 9:27 Naye atafanya agano thabiti na watu wengi kwa muda wa juma moja; na kwa nusu ya juma hiyo ataikomesha sadaka na dhabihu; na mahali pake litasimama chukizo la uharibifu; na hivyo, hata ukomo, na ghadhabu iliyokusudiwa imemwagwa juu yake mwenye kuharibu.

- Danieli anaambiwa kwamba wiki moja (shabbat) au kipindi cha miaka saba kingemaliza enzi yetu ya sasa
  - Na tukio litakaloanzisha kipindi hicho cha miaka saba litakuwa kutiwa saini kwa agano kati ya Mpinga Kristo na Israeli.
  - Agano hili litawaruhusu Wayahudi kuanza tena kutoa dhabihu katika hekalu jipya lililojengwa juu ya mlima wa hekalu
- Kisha malaika alimwambia Danieli kwamba katikati ya juma (miaka 3.5) itakuwa wakati muhimu sana

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

wakati wa miaka saba.

- Wakati huo, utoaji wa dhabihu katika hekalu utakoma, na Mpinga Kristo atachukua nafasi mpya na ya hatari duniani.
- Hali hiyo itaendelea mpaka uharibifu kamili utakapomiminwa juu ya Mpinga Kristo mwishoni mwa miaka hiyo saba.

- Kwa hiyo, Danieli anatufundisha kwamba alama kuu za muda wa Dhiki Kuu ni mwanzo, katikati, na mwisho wa kipindi hicho cha miaka saba.
    - Mapema katika Ufunuo, tulijifunza kwamba nusu ya Dhiki ni sawa na siku 1,260, ambazo ni miaka 3½ kwa kutumia mwaka wa kalenda ya Kiyahudi wa siku 360.
        - Kwa hiyo Dhiki kuu ina vipindi viwili vya siku 1,260
        - Na sasa kwa kuwa tumemaliza kuchunguza sehemu hizo mbili, ni wakati wa kurudi katika kitabu cha Danieli kwa ajili ya ratiba yetu inayofuata ya matukio.
    - Katika Danieli, tunapewa njia mpya ya kuhesabu muda unaozunguka mwisho wa Dhiki Kuu.

> DAN. 12:11 Heri angojaye, na kuzifikia siku hizo elfu na mia tatu na thelathini na tano.
> DAN. 12:12 Heri angojaye, na kuzifikia siku hizo elfu na mia tatu na thelathini na tano.

- Katika mstari wa 11, Danieli anarudia tena mojawapo ya alama tatu za muda wa Dhiki Kuu ambazo tayari tunazifahamu.
    - Anataja wakati ambapo dhabihu ya kawaida itaondolewa, jambo ambalo tunajua kuwa ni alama ya katikati ya kipindi cha Dhiki Kuu.
    - Na tunajua pia kwamba kutoka alama hiyo ya katikati hadi mwisho wa Dhiki Kuu kutakuwa na siku 1,260, sawa na miaka 3½.
- Lakini tambua kwamba hapa Danieli anatoa idadi tofauti ya siku za kuhesabu kutoka alama hiyo ya katikati.
    - Kuanzia katikati ya Dhiki Kuu, Danieli anatuambia tuhesabu siku 1,290 hadi chukizo la uharibifu litakapokoma.
    - Chukizo ni ile sanamu ya Mpinga Kristo ambayo nabii wa uongo aliisimamisha hekaluni na kuifanya dunia iabudu
    - Baada ya Yesu kurudi, sanamu hiyo itaendelea kusimama kwa muda fulani mpaka iondolewe.
    - Na muda unaohitajika kuiondoa ni siku 30 baada ya kuja kwa Yesu mara ya pili (siku 1,290 baada ya katikati ya Dhiki)
- Kisha katika mstari wa 12, ratiba ya matukio ya Danieli inapanuka hatua zaidi, na inazidi kuvutia.
    - Danieli anasema kwamba wale "waliobarikiwa na Bwana" watakuwa wale watakaosubiri na kufikia siku 1,335
        - Hizo ni siku 45 zaidi baada ya chukizo la uharibifu kuondolewa hekaluni.
        - Ni akina nani hawa wanaosubiri na wanafikia nini?
    - Siku hizi 45 za ziada zitakuwa kipindi cha kuwatambua wale ambao wanaweza kuingia katika

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

Ufalme na kuwapa miili ya milele.

- Waliobarikiwa ni wale ambao wamekuwa wakingojea ufufuo na sasa wakati huo umefika.
- Mwishoni mwa siku 45, hatimaye watafikia kile walichokuwa wakikisubiri

- Ni akina nani hawa ambao bado wanasubiri ufufuo? Watakatifu wa Kanisa tayari wamepata ufufuo, kwa hiyo kifungu hiki kinahusu watakatifu wengine
  - Kimsingi makundi mawili ya watakatifu bado yatakuwa yakisubiri ufufuo mwishoni mwa Dhiki Kuu
  - Watakatifu wa Agano la Kale (wageni walioalikwa) bado hawajafufuliwa
  - Na roho za watakatifu wa Dhiki Kuu waliouawa kishahidi (ajili ya imani yao) na ambao wako chini ya madhabahu bila miili.
- Kwa ujumla, kutakuwa na siku 75 kati ya mwisho wa Dhiki na mwanzo wa Ufalme.
  - Siku 30 za kwanza ni kusafisha hekalu kutokana na chukizo na pengine kusafisha ulimwengu mzima kutokana na uharibifu.
  - Wakati siku 45 zilizobaki zitakuwa kipindi cha kuwafufua na kuwapa thawabu wale waliobarikiwa kuingia katika Ufalme

- Hebu tuangalie kwanza kipindi cha siku 30 za ukarabati na usafishaji wa hekalu na, kwa mantiki hiyo hiyo, wa dunia nzima.
  - Kwa kifupi, dunia itakuwa imegeuka kuwa mradi mkubwa zaidi wa ukarabati kuwahi kujulikana.
    - Hukumu za Dhiki Kuuzimesababisha janga la asili duniani kote lenye viwango vya kibiblia (kwa maana halisi).
    - Hata hivyo dunia hii hii ndiyo dunia ya Ufalme
    - Kwa hiyo ikiwa tutashiriki na kufurahia ulimwengu pamoja na Kristo wakati wa Ufalme, basi uharibifu huu lazima uondolewe na dunia irejeshwe katika hali inayofaa

> ISAYA 65:17 Maana, tazama, mimi naumba mbingu mpya na nchi mpya, na mambo ya kwanza hayatakumbukwa, wala hayataingia moyoni.
> ISAYA 65:18 Lakini furahini, mkashangilie daima, kwa ajili ya hivi niviumbavyo; maana, tazama, naumba Yerusalemu uwe shangwe, na watu wake wawe furaha.
> ISAYA 65:19 Nami nitaufurahia Yerusalemu, nitawaonea shangwe watu wangu; sauti ya kulia haitasikika ndani yake tena, wala sauti ya kuomboleza.

- Kifungu hiki kinazungumzia kipindi cha Ufalme wa miaka 1,000, na Isaya anasema kwamba dunia itafanywa upya.
  - Isaya anataja waziwazi kufanywa upya kwa dunia kwa ajili ya kipindi hicho.
  - Tafsiri yetu ya Kiingereza haifai kwa sababu inaonekana kana kwamba Bwana anaumba dunia mpya, lakini hiyo si maana yake.
  - Maana iliyo sahihi na bora zaidi ingekuwa kusema, “akiziumba mbingu upya na dunia upya."

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

- Lakini kwa wanafunzi wa Ufunuo, ni rahisi kuchanganya maelezo ya Isaya na msemo kama huo ambao Yohana anatumia katika Ufunuo 21
    - Tutakapofika Ufunuo 21, tutaona kwamba Yohana anaelezea ulimwengu tofauti kabisa na huu tunaoujua sasa.
    - Hata umbo na vipimo vya ulimwengu ujao ni tofauti kabisa na ule tulionao sasa
- Lakini ulimwengu ambao Isaya anauzungumzia hapa ni uleule tunaoujua sasa, umefanywa upya na kufanywa bora kwa njia fulani.
    - Muhimu zaidi, ulimwengu ambao Isaya anauelezea ni ulimwengu ambao bado una dhambi na kifo, kama mistari inayofuata katika sura hii itakavyoonyesha
    - Maelezo hayo yanatuambia waziwazi kwamba Isaya anazungumzia kuhusu urejesho (kufanywa upya) wa dunia ya sasa badala ya dunia ya Ufunuo 21.
- Kwa hiyo, dunia na mbingu (ulimwengu wote) zitafanywa upya ili kuifanya dunia iweze kufaa kuishi tena wakati wa Ufalme.
    - Kwa kweli, Ezekieli anatuambia kwamba dunia itafanywa upya kwa njia ambazo zitaifanya iwe tofauti katika mambo muhimu, hasa katika eneo la Yerusalemu.
        - Pia, Hekalu jipya lenye utukufu mkubwa litajengwa mwanzoni mwa Ufalme, kama Danieli alivyonena katika sura ya 12.
        - Na Ezekieli pia anaelezea milima na mito mipya kuzunguka Yerusalemu na maelezo mengine tutayoyazungumzia baadaye
    - Ezekieli pia anatufahamisha kwamba Hekalu hilo jipya litakuwa kitovu cha maisha katika kipindi cha Ufalme.

> Isa. 2:2 Na itakuwa katika siku za mwisho, mlima wa nyumba ya BWANA utawekwa imara juu ya milima, nao utainuliwa juu ya vilima; na mataifa yote watauendea makundi makundi.
> Isaya 2:3 Na mataifa mengi watakwenda na kusema, Njoni, twende juu mlimani kwa BWANA, nyumbani kwa Mungu wa Yakobo, naye atatufundisha njia zake, nasi tutakwenda katika mapito yake maana katika Sayuni itatoka sheria, na neno la BWANA katika Yerusalemu.

- Tutajifunza zaidi kuhusu hekalu katika Ufalme katika wiki ijayo
    - Kwa sasa kumbuka tu kwamba nyumba ya Bwana (yaani, hekalu) itakuwa makao ya Yesu wakati huu.
- Ukarabati na ujenzi huu wote utafanyika katika siku 30 za kwanza huku ulimwengu ukijiandaa kwa Ufalme
    - Lakini ni wazi, ulimwengu hauwezi kurekebishwa kwa siku 30 tu bila uingiliaji kati wa kimiujiza wa Mungu, na hilo ni jambo la kutarajiwa.
    - Baada ya yote, dunia iliharibiwa kutokana na hukumu Zake za kimuujiza, hivyo ni juu ya Bwana kuirekebisha.
- Lakini ukweli kwamba Bwana anachukua siku 30 kukamilisha kazi hii (wakati angeweza kuifanya mara moja) unaonyesha kwamba ana kusudi katika muda huo.

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

        - Na namba 3 na 10 (30 = 3 × 10) zinatusaidia kuelewa kusudi Lake katika kuchelewa huku.
            - Namba 3 ni namba ya Uungu (Mungu Baba, Mwana, na Roho Mtakatifu), ambayo inatukumbusha kwamba Mungu ndiye kiini cha kazi hii na cha ulimwengu ujao.
            - Namba 10 ni namba ya ushuhuda, hivyo wakati huu na Ufalme wote kwa ujumla ni ushuhuda kwa Yesu.
            - Kwa hiyo, Bwana anachukua siku 30 ili tuweze kutazama na kujifunza kutokana na yale tunayoona, tukielewa tabia ya Mungu, nguvu Zake, na kusudi Lake.
        - Mbali na kutengeneza ulimwengu na kusafisha hekalu, ni nini kingine kitakachoendelea katika siku hizo thelathini?
            - Naam, tayari tumesikia mambo machache ambayo lazima yatokee kwanza
            - Kwanza, kutakuwa na kuondolewa kwa Mpinga Kristo na nabii wa uongo.
        - Wataenda kwanza Kuzimu wanapokufa wakati wa kuja kwa Yesu mara ya pili, na watakaa huko kwa angalau siku hizi 30.
            - Na kisha Ufunuo 19 ilituambia hatimaye watawekwa katika Ziwa la Moto
            - Hukumu hiyo pamoja na kufungwa kwa Shetani hufanyika katika kipindi cha 45 kinachofuata kipindi hiki cha siku 30
            - Tutasubiri kujua zaidi kuhusu mahali hapo hadi wakati huo
        - Pili, tulijifunza kwamba majeshi yaliuawa Yesu aliporudi
            - Miili yao lazima iondolewe kwa msaada wa ndege na hiyo inachukua muda
            - Kwa hiyo, jambo hilo pia litatokea katika siku 30 baada ya Dhiki Kuu.
    - Sasa tunaelekea kwenye siku 45 zinazofuata, ambazo zinakamilisha kipindi chote cha siku 75.
        - Siku 30 za kwanza zilikuwa za kurekebisha maafa ya dunia na kuiandaa kwa ajili ya ufalme
            - Na siku 45 zijazo ni za kutambua na kuwaandaa wale ambao wanaweza kuingia katika Ufalme
            - Danieli 12 alituambia kwamba sehemu ya pili ya kipindi hiki itakuwa ya hukumu na baraka
        - Na namba 9 na 5 (9x5 = 45) zinaimarisha maana hiyo
            - Namba 9 ni namba ya hukumu, na kipindi hiki ni wakati wa kuhukumu mioyo ili kubaini ni nani atakayeingia katika Ufalme.
            - Namba 5 ni namba ya neema, kwa sababu katikati ya hukumu hiyo kutakuwa na neema kwa baadhi ya watu.
        - Na Ufunuo 20 unatueleza kwamba kipindi hiki cha hukumu kinaanza kwa hukumu ya sehemu dhidi ya adui mkuu wa kwanza: Shetani.

UFUNUO 20:1 Kisha nikaona malaika akishuka kutoka mbinguni, akiwa na ufunguo wa kuzimu, na mnyororo mkubwa mkononi mwake.
UFUNUO 20:2 Akalishika lile joka, yule nyoka wa zamani, ambaye ni Ibilisi na Shetani, akamfunga miaka elfu;
UFUNUO 20:3 akamtupa katika kuzimu, akamfunga, akatia mhuri juu yake, asipate kuwadanganya mataifa tena, hata ile miaka elfu itimie;

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

na baada ya hayo yapasa afunguliwe kwa muda mfupi.

- Baada ya Yesu pamoja na majeshi ya malaika na watakatifu kufika duniani, Yohana anasema kwamba bado kuna malaika wanaohudumu katika chumba cha enzi mbinguni.
  - Wanamhudumia Baba kwenye kiti chake cha enzi na hii inatukumbusha kwamba Baba anabaki katika ulimwengu wa mbinguni hata wakati huo.
    - Katika kipindi chote cha miaka 1,000 ya utawala wa Kristo duniani, Baba ataendelea kuwa nje ya uumbaji kama ilivyo sasa.
    - Ni kwa njia ya Mwanawe pekee ndipo mtu anaweza kumkaribia Baba, kwa sababu bado kutakuwa na dhambi duniani
    - Na dhambi haiwezi kuingia mbele za uwepo wa Baba
    - Hata hivyo, baadaye Baba ataungana na Mwana, na tutajifunza kuhusu umoja huo wa Uungu katika sura ya 21.
  - Kwa hiyo, malaika huyu anakuja duniani akiwa na kazi moja maalumu: kumfunga Shetani.
    - Anamfunga joka, Shetani, na kumweka shimoni kwa miaka 1,000, jambo ambalo huamua au huweka msingi wa kipindi cha amani katika Ufalme
    - Baadaye, katika mstari wa 7, Shetani ataachiwa mwishoni mwa Ufalme ili kuiondoa amani duniani kwa muda mfupi.
    - Maelezo kama haya yanatuongoza katika tafsiri halisi ya ufalme wa miaka 1,000 wa Kristo akitawala duniani.
  - Mahali ambapo adui huyo atafungwa kwa kipindi hicho cha miaka elfu ni katika shimo la kuzimu (Abyss).
    - Kuzimu ni mahali tulipoona palipotajwa mara kadhaa wakati wa hukumu za Dhiki Kuu
    - Shimo hili si Kuzimu (au Sheol) ingawa linafanana nayo kwa namna fulani
    - Ni mahali pa vilindini mwa dunia ambapo Mungu anashikilia roho za mapepo hadi siku ya hukumu yao.
    - Katika wakati ujao, shimo litafunguliwa na mapepo yote yatapokea hukumu yao ya mwisho katika Ziwa la Moto
  - Vile vile, Kuzimu ni mahali pa kushikilia kwa muda kwa wanadamu wenye dhambi katika vilindi vya dunia.
    - Na kama ilivyo kwenye Shimo (abyss), Kuzimu si hali ya mwisho kwa mtu yeyote; ni hali ya muda inayotangulia hukumu ya mwisho.
    - Itafuatiwa na hukumu ya mwisho na makazi ya kudumu katika Ziwa la Moto pia.
    - Tutajifunza zaidi kuhusu mchakato huo mwishoni mwa sura ya 20.
- Sasa tunahitaji kuwatazama raia wa Ufalme.
  - Hasa zaidi, tunahitaji kuelewa ni nani atakayeingia katika ufalme na asili au hali ya kimwili ya raia hawa
    - Kwa mfano, tunakumbuka watakatifu wa Kanisa, ikiwa ni pamoja na mimi na wewe, tunarudi na Yesu katika miili iliyofufuka.

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

        - Pia tulisikia kwamba watakatifu wa Agano la Kale na waliouawa kwa dhiki kuu walikuwa wageni waalikwa kwenye karamu ya harusi ya Mwanakondoo.
        - Walirudi pia lakini bado wako katika umbo la roho (au hali ya roho) tu, kwa hiyo wanahitaji miili mipya kabla ya kuingia katika Ufalme.
        - Ufalme ni mahali halisi katika dunia halisi, kwa hiyo wale wanaoishi humo lazima wawe na miili halisi
    - Kwa hiyo, watakatifu wa Agano la Kale na watakatifu wa Dhiki Kuu waliokufa lazima wapewe miili mipya ya kimwili katika kipindi hicho cha siku 45 ili waweze kuingia katika Ufalme.
        - Watakatifu wa Agano la Kale wamekuwa na Kristo katika umbo la roho tangu alipowaondoa kutoka kuzimu wakati wa ufufuo wake.
        - Na watakatifu wa Dhiki Kuu wamekuwa katika umbo la roho tangu walipokufa (tuliwaona chini ya madhabahu katika Sura ya 6)
- Sasa hebu tuone jinsi kila kundi litakavyofufuliwa, tukianza na watakatifu wa Agano la Kale, kwani Danieli anatupatia maelezo yao katika sura ya 12:

> DAN. 12:1 Wakati huo Mikaeli atasimama, jemadari mkuu, asimamaye upande wa wana wa watu wako; na kutakuwa na wakati wa taabu, mfano wake haukuwapo tangu lilipoanza kuwapo taifa hata wakati huo huo; na wakati huo watu wako wataokolewa; kila mmoja atakayeonekana ameandikwa katika kitabu kile.
> DAN. 12:2 Tena, wengi wa hao wanaolala katika mavumbi ya nchi wataamka, wengine wapate uzima wa milele, wengine aibu na kudharauliwa milele.

- Danieli 12:1 inaweka muktadha wa kifungu hiki kutoka Sura ya 11
    - Mwishoni mwa sura ya 11, Danieli anaeleza jinsi Mpinga Kristo atakavyofikia mwisho wake mwishoni mwa kipindi cha Dhiki Kuu.
    - Kisha katika sura ya 12, maandiko yanasema **"wakati huo"**, yakimaanisha wakati wa mwisho kabisa wa Dhiki Kuu.
    - "Wakati huo," watu wa Danieli, yaani taifa la Wayahudi, wataokolewa na kukombolewa kupitia kurudi kwa Yesu.
- Kisha malaika anasema wakati huo huo wengi wa wale "waliolala" mavumbini wataamka wapate uzima wa milele
    - Maneno kulala na kuamka katika muktadha huu ni maneno ya kumaanisha kifo na ufufuo.
    - Kwa hiyo ufufuo wa watu wa Danieli (yaani, watakatifu wa Agano la Kale) utatokea wakati wa wokovu wa Israeli.
    - Hii itafanyika katika kipindi cha siku 45 cha kipindi cha siku 75
- Pia kumbuka kwamba Wayahudi wasioamini wameahidiwa aibu na fedheha, ingawa ufufuo wao hautokei katika wakati huu.
    - Wakati wa ufufuo kwa wasioamini wote hautokei hadi baada ya Ufalme wa miaka elfu moja kumalizika

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

- Isaya anathibitisha hili:

> ISAYA 26:13 Ee BWANA, Mungu wetu, mabwana wengine zaidi ya wewe wametumiliki; lakini kwa msaada wako peke yako tutalitaja jina lako.
> ISAYA 26:14 Wao wamekufa, hawataishi; wamekwisha kufariki, hawatafufuka; kwa sababu hiyo umewajia, na kuwaangamiza, na kuupoteza ukumbusho wao.
> ISAYA 26:15 Umeliongeza hilo taifa, BWANA, umeliongeza taifa; wewe umetukuzwa, umeipanua mipaka yote ya nchi hii.
> ISAYA 26:16 BWANA, katika taabu zao walikwenda kwako; waliomba maombi mengi wakati adhabu yako ilipokuwa juu yao.
> ISA. 26:17 Kama vile mwanamke mwenye mimba anayekaribia wakati wake wa kuzaa, alivyo na uchungu na kulia kwa sababu ya maumivu yake, ndivyo tulivyokuwa sisi mbele zako, Ee BWANA.
> ISAYA 26:18 Tumekuwa na mimba, tumekuwa na uchungu, tumekuwa kana kwamba tumezaa upepo; hatukufanya wokovu wowote duniani, wala hawakuanguka wakaao duniani.
> ISAYA 26:19 Wafu wako wataishi, maiti zangu zitafufuka; amkeni, kaimbeni, ninyi mnaokaa mavumbini, kwa maana umande wako ni kama umande wa mimea, nayo ardhi itawatoa waliokufa.

- Sehemu ya kwanza ya kifungu hiki inaelezea mwisho wa Dhiki Kuu na kisha inaendelea mbali zaidi kutoka hapo
  - Katika mstari wa 13, Isaya anasema kwamba Israeli watalikiri jina la Bwana kwa nguvu za Mungu, jambo ambalo linarejelea wokovu wa Israeli mwishoni mwa Dhiki Kuu.
    - Kisha katika mstari wa 14, Isaya anasema kwamba wasioamini miongoni mwa Israeli hawataishi.
    - Wala hata hawatafufuka wakati huo, akithibitisha kwamba ufufuo wao bado haujatokea.
  - Kisha katika mstari wa 19, Isaya anasema kwamba wafu wa Israeli wataishi, na miili yao itafufuka, na wataimba kwa furaha wakati dunia “itakapowatoa” wale waliokufa.
    - Hiaya ni maelezo ya ufufuo wa watakatifu wote wa Agano la Kale
    - Huo ndio wakati Danieli anaouelezea katika Sura ya 12
  - Kwa hiyo watakatifu wa Agano la Kale hupewa miili mipya wakati wa kipindi cha siku 75, huenda ndani ya zile siku 45 za kati.
    - Na sasa kwa mara ya kwanza tutawaona Adamu, Nuhu, Ibrahimu, Musa, Daudi na hata Yohana Mbatizaji katika mwili.
    - Itakuwa wakati mzuri kwetu, kutembea na kuingiliana na wanaume na wanawake walioishi hadithi ambazo tumejifunza katika Biblia.
  - Na ingawa sote tutamjua Mungu kikamilifu wakati huo, nina uhakika bado tutaweza kujifunza mambo mengi zaidi.
    - Ningependa sana kujua jinsi maisha yalivyokuwa kwa watu wa nyakati hizo za mwanzo.

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

    - Na nina maswali machache ambayo ningependa kumuuliza Adam haswa
- Kundi lingine ambalo lazima lifufuliwe kwa ajili ya maandalizi ya maisha yao katika Ufalme ni watakatifu wa Dhiki Kuu
  - Na hilo linaturudisha kwenye Ufunuo 20

> UFUNUO 20:4 Kisha nikaona viti vya enzi, wakaketi juu yake, nao wakapewa mamlaka ya kutoa hukumu; nami nikaona roho zao waliokatwa vichwa kwa ajili ya ushuhuda wa Yesu, na kwa ajili ya neno la Mungu, na hao wasiomsujudia yule mnyama, wala sanamu yake, wala kuipokea ile chapa katika vipaji vya nyuso zao, wala katika mikono yao; nao wakawa hai, wakatawala pamoja na Kristo miaka elfu.

- Baada ya kufungwa kwa Shetani, Yohana anaona viti vya enzi vimewekwa.
  - Hii inatuambia kwamba matukio haya ni sehemu ya kipindi cha siku 45 cha hukumu na baraka
  - Kisha Yohana anataja kuziona roho alizoziona hapo awali chini ya madhabahu katika Ufunuo 6
  - Hawa ni watakatifu wa Dhiki waliouawa kwa ajili ya imani yao, na hadi sasa wameishi Mbinguni katika hali ya roho pekee.
- Sasa Yohana anasema roho hizi "zilifufuka", na ni wazi watakatifu hawa hawakuwa "wamekufa" kamwe kwa kuwa roho haziachi kuwepo.
  - Lakini walikuwa wamekufa kwa maana kwamba hawakuwa na miili ya kimwili
  - Kwa hiyo msemo "wakawa hai" ni maelezo ya ufufuo
  - Huu ndio "unyakuo" wao kwa maana kwamba huu ndio wakati wanapoingia katika mwili mpya
- Kisha, tunawazingatia Wayahudi waliokuwa hai duniani wakati Yesu aliporudi.
  - Hawajafa kwa hiyo bado wako katika miili yao ya asili
    - Miili ya asili ni kama m=iili tuliyonao sasa: yenye dhambi, isiokamilika katika kumjua Mungu
    - Zaidi ya hayo, wangeweza kuoa na kuzaa kama tunavyofanya sasa, na watoto hao wangekuwa wenye dhambi kama watoto wetu walivyo
  - Kwa hiyo watakuwa katika hali gani wanapojiunga na Ibrahimu, Isaka na Yakobo na watakatifu wengine wa Agano la Kale katika nchi ya Israeli?
    - Je, watabaki katika hali yao ya asili na kuleta asili yao ya dhambi katika Ufalme?
    - Au watafufuliwa kama sisi tutakavyofufuliwa na kuchukua mwili mpya wa milele usio na dhambi?
    - Hebu tuangalie vifungu vichache vya Agano la Kale ili kupata jibu letu

> YER. 31:31 Angalia, siku zinakuja, asema BWANA, nitakapofanya agano jipya na nyumba ya Israeli, na nyumba ya Yuda.
> YER. 31:32 Si kwa mfano wa agano lile nililolifanya na baba zao, katika siku ile nilipowashika mkono, ili kuwatoa katika nchi ya Misri; ambalo agano langu hilo walilivunja, ingawa nilikuwa mume kwao, asema

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

BWANA.
YER. 31:33 Bali agano hili ndilo nitakalofanya na nyumba ya Israeli, baada ya siku zile, asema BWANA; Nitatia sheria yangu ndani yao, na katika mioyo yao nitaiandika; nami nitakuwa Mungu wao, nao watakuwa watu wangu.
YER. 31:34 Wala hawatamfundisha kila mtu jirani yake, na kila mtu ndugu yake, wakisema, Mjue BWANA; kwa maana watanijua wote, tangu mtu aliye mdogo miongoni mwao hadi aliye mkubwa miongoni mwao, asema BWANA; maana nitausamehe uovu wao, wala dhambi yao sitaikumbuka tena.

- Kifungu hiki kinajulikana sana na Wakristo wengi kwa sababu kinatoa jina la agano lililoundwa katika damu ya Kristo, Agano Jipya.
    - Lakini angalia agano hili lilifanywa na Israeli, si na Mataifa
        - Tumepandikizwa katika agano hili, Paulo anasema lakini lilikusudiwa kwa ajili ya Israeli
        - Na ahadi ya agano ni kwamba Israeli wote watakuwa wakamilifu katika utii wao na ujuzi wao wa Bwana.
    - Angalia katika mstari wa 34 kwamba agano hili litakapoanza kutumika kwa ajili ya Israeli, hakuna mtu yeyote katika Israeli atakayehitaji kumfundisha mwingine kumjua Bwana.
        - Uinjilisti katika Israeli hautajulikana kwa sababu Israeli yote tayari itajua na kumfuata Bwana kwa mioyo iliyotii kikamilifu
        - Katika sura iliyotangulia, Yeremia anasema kuhusu Israeli ya Ufalme

YER. 24:7 Nami nitawapa moyo, wanijue ya kuwa mimi ni BWANA; nao watakuwa watu wangu, nami nitakuwa Mungu wao; kwa maana watanirudia kwa moyo wao wote.

- Tena, Israeli wote watakuwa na moyo wa kumjua Bwana, lakini sasa tunasikia kwamba watamrudia Bwana kwa mioyo yao yote.
    - Israeli hawatakuwa tena nusu-utiifu kama walivyokuwa zamani.
    - Badala yake, 100% ya taifa litakuwa 100% tiifu, na hilo linaashiria jambo kuhusu asili ya Israeli katika Ufalme.
- Kisha, Yeremia anaeleza tena kuhusu Israeli katika Ufalme katika sura ya 50.

YER. 50:19 Nami nitamleta Israeli tena malishoni kwake, naye atalisha juu ya Karmeli, na Bashani, na nafsi yake itashiba juu ya milima ya Efraimu, na katika Gileadi.
YER. 50:20 Katika siku hizo na wakati huo, asema BWANA, uovu wa Israeli utatafutwa, wala hakuna uovu; na dhambi za Yuda zitatafutwa, wala hazitaonekana; maana nitawasamehe wale niwaachao kuwa mabaki.

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

- Yeremia anasema kwamba hata kama mtu akitafuta dhambi katika Israeli, haitapatikana
- Na Ezekieli anasema jambo linalofanana na hilo.

> EZEKIELI 11:19 Nami nitawapa moyo mmoja, nami nitatia roho mpya ndani yao; nami nitauondoa moyo wa kijiwe katika miili yao, nami nitawapa moyo wa nyama;
> EZEKIELI 11:20 ili waende katika amri zangu, na kuyashika maagizo yangu, na kuyatenda; nao watakuwa watu wangu, nami nitakuwa Mungu wao.

- Ezekieli anasema kwamba katika Ufalme, Mungu atawapa Israeli moyo unaoweza kushika amri na maagizo yake yote kikamilifu
- Kama rejea moja ya mwisho, hebu tuende kwa Sefania:

> SEF. 3:9 Maana hapo ndipo nitakapowarudishia mataifa lugha iliyo safi, wapate kuliitia jina la BWANA, wamtumikie kwa nia moja.
> SEF. 3:10 Maana toka nchi iliyo mbali na mito ya Kushi, waniombao dua, yaani, binti za watu wangu waliotawanyika, wataleta matoleo yangu.
> SEF. 3:11 Siku ile hutaaibishwa kwa matendo yako yote uliyoniasi; maana hapo nitawaondoa watu wako wanaojigamba na kujivuna, wasiwe kati yako, wala hutatakabari tena katika mlima wangu mtakatifu.
> SEF. 3:12 Lakini nitabakiza ndani yako watu walioonewa na maskini, nao watalitumainia jina la BWANA.
> SEF. 3:13 Mabaki ya Israeli hawatatenda uovu, wala kusema uongo; wala ulimi wa hadaa hautakuwa kinywani mwao; kwa maana watakula na kulala, wala hapana mtu atakayewatisha.

- Huyu nabii pia anaeleza Israeli wote katika Ufalme wakiwa hawana dhambi, hawasemi uongo, n.k.
  - Njia pekee ambayo kauli hizi kuhusu Israeli zinaweza kuwa kweli ni ikiwa taifa hilo litakuwa bila dhambi na limetukuzwa.
  - Kwa hiyo vifungu hivi vyote na vingine kama hivyo vinaonyesha kwamba Israeli wote lazima wawe wamefufuliwa kikamilifu kwa 100% wanapoingia katika Ufalme.
- Lakini kuna tatizo katika mtazamo huu, kwa sababu baada ya mtu kufufuliwa, basi hataoa wala hatazaa watoto, Yesu anasema.

> MARKO 12:24 Yesu akajibu, akawaambia, Je! Hampotei kwa sababu hii, kwa kuwa hamyajui maandiko wala uweza wa Mungu?
> MARKO 12:25 Kwa maana watakapofufuka katika wafu, hawaoi wala

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

> hawaolewi, bali huwa kama malaika walioko mbinguni.

- Wale wanaofufuliwa wanakuwa kama malaika kwa maana kwamba tunaishi katika hali isiyo na haja wala uwezekano wa kuzaa.
    - Kwa hiyo, hatuoi na hatuhitaji ndoa.
    - Na hakika, mara tu tunapofufuliwa tunakuwa kama Yesu kwa kuwa hatufi tena, Biblia inasema
- Kwa hiyo tatizo ni nini? Tatizo ni kwamba kuna vifungu katika Biblia vinavyoonekana kueleza Israeli wa Ufalme wakitenda dhambi, wakioa na hata kufa.
    - Kwa mfano, Wayahudi watakaohudumu kama makuhani katika Hekalu jipya la Ufalme lazima wafuate sheria fulani
        - Tunapata sheria hizi zikielezwa katika Ezekieli, na miongoni mwa sheria za makuhani wa Israeli, tunapata maagizo haya

> EZEKIELI 44:21 Wala kuhani awaye yote hatakunywa mvinyo, aingiapo katika ua wa ndani.
> EZEKIELI 44:22 Wala hawataoa wanawake wajane, wala mwanamke aliyeachwa na mume wake; lakini watatwaa mabikira wa wazao wa nyumba ya Israeli, au mjane aliyefiwa na mumewe kuhani.
> EZEKIELI 44:23 Nao watawafundisha watu wangu tofauti iliyoko kati ya vitu vitakatifu na vitu vya kawaida, na kuwafundisha kupambanua kati ya yaliyo machafu na yaliyo safi.
> EZEKIELI 44:24 Na katika mabishano watasimama ili kuamua; wataamua kulingana na hukumu zangu; nao watazishika sheria zangu, na amri zangu, katika sikukuu zangu zote zilizoamriwa; nao watazitakasa sabato zangu.

- Tazama makuhani hawa wanaambiwa ni nani wanaweza kuoa na nani hawawezi kuoa, jambo linalomaanisha kwamba ndoa inawezekana.
    - Na pia wanawafundisha Wayahudi wenzao tofauti kati ya mema na mabaya, safi na najisi
    - Na wanatoa hukumu katika migogoro kati ya watu wa Israeli.
    - Uchunguzi huu hauendani na kauli za awali kwamba Israeli watakuwa wasio na dhambi na hawahitaji kufundishwa.
- Lakini jambo linazidi kuwa la kutatanisha, kwa sababu Ezekieli pia anatuambia kuna kifo katika Israeli

> EZEKIELI 44:25 Wala hawatakaribia maiti na kujitia unajisi; ila kwa ajili ya baba, au mama, au mtoto wa kiume, au wa kike, au ndugu mwanamume, au ndugu mwanamke asiyeolewa bado, waweza kujitia unajisi.
> EZEKIELI 44:26 Naye akiisha kutakaswa watamhesabia siku saba.

- Kwanza, angalia kuhani wa Israeli atakuwa mzao wa baba na mama na atakuwa na ndugu.

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

- Zaidi ya hayo, makuhani hawa pia huambiwa hawawezi kugusa maiti isipokuwa ni mtu wa familia yao wenyewe.
- Ukweli kwamba mtu katika familia yao anaweza kufa unaonyesha kwamba kifo kinatokea katika Israeli, hivyo hawa Wayahudi hawawezi kuwa wamefanywa watakatifu waliotukuzwa

- Kwa hiyo ni ipi sahihi? Je, Israeli wamefufuliwa, hawana dhambi na wametukuzwa, au wako katika hali ya asili, yenye dhambi na zaidi? Nadhani jibu bora ni ndiyo kwa yote mawili
  - Baadhi ya Wayahudi watatukuzwa katika Ufalme; wale watakatifu wa Agano la Kale watakaofufuliwa mwishoni mwa Dhiki Kuu
  - Lakini Wayahudi wengine wataingia katika Ufalme katika umbo la asili na hawa wataoa, watapata watoto na kuwa na dhambi.
  - Hilo halipatanishi vifungu kikamilifu, lakini hilo ndilo jibu bora zaidi nililonalo kwa sasa.
- Sasa umakini wetu unaelekezwa kwa Mataifa, lakini kwanza turudi kwenye Ufunuo 20 ili kuhitimisha mjadala wetu kuhusu ufufuo wa watakatifu.

> UFUNUO 20:5 Hao wafu waliobakia hawakuwa hai, hata itimie ile miaka elfu.

- Katika mstari wa 4 Yohana alielezea ufufuo wa watakatifu wa Dhiki, na sasa katika mstari wa 5 Yohana anasema wafu waliobaki hawafufuki hadi baada ya miaka elfu kupita
  - Kwa mchakato au njia ya kuondoa, "wafu wengine" wanaweza tu kumaanisha wasioamini
    - Kwa hiyo ufufuo wa waumini wote unaitwa ufufuo wa kwanza ili kuutofautisha na ufufuo wa pili wa wasioamini.
    - Maneno “wa kwanza” na “wa pili” hayarejelei wakati wa ufufuo wenyewe, bali wakati wa hukumu.
  - Kuna hukumu ya waamini na hukumu ya wasioamini.
    - Hukumu hizi mbili hutokea nyakati tofauti, ndiyo maana kuna “ya kwanza” na “ya pili.”
    - Kuna ufufuo unaoongoza kwenye hukumu ya kwanza na ufufuo unaoongoza kwenye hukumu ya pili
  - Kwa hiyo ufufuo wa kwanza ni ufufuo unaoongoza kwenye hukumu ya kwanza ambayo ni hukumu kwa waumini.
    - Biblia inasema hukumu kwa waumini ndiyo itakayotangulia

> 1 PET. 4:17 Kwa maana wakati umefika wa hukumu kuanza katika nyumba ya Mungu; na ikianza kwetu sisi, mwisho wao wasioitii Injili ya Mungu utakuwaje?
> 1 PET. 4:18 Na mwenye haki akiokoka kwa shida, yule asiyemcha Mungu na mwenye dhambi ataonekana wapi?

- Kwa hiyo ufufuo wa kwanza ni neno la Biblia kwa ufufuo wa waamini wote wanaofufuliwa kisha kuhukumiwa.

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

- Hukumu kwa waumini ni hukumu ya kazi yetu kwa kusudi la kutoa thawabu ya milele.

> 2WAKORINTHO 5:9 Kwa hiyo, tena, ikiwa tupo hapa, au ikiwa hatupo hapa, twajitahidi kumpendeza yeye.
> 2WAKORINTHO 5:10 Kwa maana imetupasa sisi sote kudhihirishwa mbele ya kiti cha hukumu cha Kristo, ili kila mtu apokee malipo ya mambo aliyotenda kwa mwili, kadiri alivyotenda, yawe ni mema au mabaya.

- Wakati huu wa hukumu ni hukumu ya kwanza kwa ajili ya thawabu na ni kwa waamini pekee
  - Lakini ili mwamini apokee thawabu yake katika Ufalme, ni lazima apate ripoti yake ya mbinguni kabla ya Ufalme kuanza.
  - Kwa hiyo hukumu ya kwanza lazima itanguliwe na ufufuo wa watakatifu wote
- Na Yohana anasema tumebarikiwa ikiwa tuna sehemu katika ufufuo huu wa kwanza, kwa sababu inamaanisha tumebarikiwa kujumuishwa katika familia ya Mungu.
  - Kuwa na "sehemu" kunaonyesha ukweli kwamba ufufuo wa kwanza hufanyika kwa vipindi mbalimbali kwa nyakati tofauti.
  - Sehemu ya kwanza ya ufufuo wa kwanza ilikuwa ufufuo wa Kristo mwenyewe
- Paulo alituambia kwamba Kristo alikuwa matunda ya kwanza ya ufufuo, wa kwanza kupokea mwili mpya

> 1WAKORINTHO 15:20 Lakini sasa Kristo amefufuka katika wafu, limbuko lao waliolala.

- Wafuasi wa Kristo, watakatifu wa Kanisa ndio wanaofuata kupokea miili mipya wakati wa Unyakuo
  - Baada yetu, Mashahidi Wawili watafufuliwa katikati ya Dhiki Kuu
  - Hatimaye, watakatifu wa Dhiki Kuu hufufuliwa baada ya Dhiki Kuu
  - Kwa ujumla, ufufuo huu wote ni sehemu ya ufufuo wa kwanza
- Hii inaongoza kwenye maana kwamba, ufufuo wa pili si tukio lenye baraka, ambalo Yohana anaeleza katika mstari wa 5.
  - Wasioamini wote watafufuliwa katika tukio la pili mwishoni mwa miaka 1,000
    - Na ufufuo huo utatangulia wakati wao wa hukumu
    - Tutajifunza zaidi kuhusu tukio hili baadaye mwishoni mwa Sura ya 20
  - Hilo linatuacha na kundi moja lisilojulikana katika kipindi cha siku 75: Mataifa walio hai
    - Mwishoni mwa Dhiki Kuu, kulikuwa na Mataifa walioishi duniani kama Wayahudi
    - Tunajua kwamba Wayahudi wote walio hai waliokolewa na kuingia katika Ufalme
    - Bwana aliahidi kwamba ikiwa Myahudi angeishi hadi mwisho wa Dhiki Kuu, wote wangeokolewa
    - Lakini hakukuwa na ahadi kama hiyo kwa Mataifa

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

- Yesu atakaporudi, Biblia inasema kwamba baadhi ya watu wa mataifa mengine duniani watakuwa waamini huku wengi wao wakiwa wasioamini
    - Mataifa waliokuwa wakishiriki katika majeshi yaliyopigana dhidi ya Kristo na kuuawa wakati wa kurudi Kwake bila shaka walikuwa wasioamini.
    - Lakini pia kutakuwa na Mataifa wasioamini duniani ambao hawakuwa jeshini wakipigana.
- Na pia kutakuwa na Mataifa waaminio wanaojificha kutoka kwa Mpinga Kristo na wakingojea kwa hamu kurudi kwa Bwana
    - Hatujui wanajificha wapi, lakini hilo halijalishi, kwa sababu mwishowe Bwana atawakusanya wote pamoja.

> MATHAYO 25:31 Hapo atakapokuja Mwana wa Adamu katika utukufu wake, na malaika watakatifu wote pamoja naye, ndipo atakapoketi katika kiti cha utukufu wake;
> MATHAYO 25:32 na mataifa yote yatakusanyika mbele zake; naye atawabagua kama vile mchungaji abaguavyo kondoo na mbuzi;
> MATHAYO 25:33 atawaweka kondoo katika mkono wake wa kulia, na mbuzi mkono wake wa kushoto.

- Baada ya kurudi kwa Yesu, Yesu anawatumia malaika zake kukusanya mataifa yote mbele zake
    - Neno la Kiyunani ni *ethnos*, ambalo hutumika kwa kawaida kumaanisha Mataifa (Gentiles), kwa hiyo Bwana anawakusanya Mataifa.
    - Na hilo linaeleweka kwa sababu tunajua Wayahudi wako wapi…wako pamoja na Yesu
- Na kisha hukumu itatokea kwa hawa Mataifa walio hai, na Yesu atakaa kwenye kiti chake cha enzi
    - Hatujui kama kiti hicho kitaonekana au kama kitakuwa duniani, au labda ni mfano wa kiroho tu.
    - Labda kiti cha enzi kitakuwa katika hekalu jipya lililojengwa wakati wa siku 30 za kwanza
- Na ikiwa ni hivyo, basi hiyo inaelezea kwa nini hukumu inasubiri hadi Siku ya 45
    - Yesu anasubiri siku 30 kwa Hekalu kusafishwa na kujengwa upya kabla ya kuingia na kutoa hukumu
    - Ikiwa ndivyo, ndiyo maana Danieli anasema kwamba wale wanaosubiri na kufikia siku ya 75 wamebarikiwa.
    - Kwa hiyo ukifika mwisho wa wakati huo, itakuwa kwa sababu umeonekana unastahili kuingia katika ufalme
- Ni wazi kwamba hukumu ya kama unastahili kuingia katika Ufalme itakuwa kwa msingi wa imani, si kwa msingi wa matendo.
    - Kama Habakuki 4 inavyosema, wenye haki wataishi kwa imani
        - Kwa hiyo Yesu anapoanza kuhukumu, anawatenganisha kondoo na mbuzi. Anasema
        - Kondoo huwekwa upande wake wa kulia huku mbuzi wakiwa upande wa kushoto
    - Katika utamaduni wa mashariki, kulia kulikuwa mahali pa heshima huku kushoto kulikuwa mahali pa aibu au heshima ndogo.

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

        - Kwa hiyo kondoo ni waamini ilhali mbuzi ni wasioamini
        - Kwa kondoo, yaani waamini, Yesu anasema ingieni katika Ufalme wangu

> MATHAYO 25:34 Kisha Mfalme atawaambia wale walioko katika mkono wake wa kulia, Njooni, mliobarikiwa na Baba yangu, urithini ufalme mliowekewa tayari tangu kuumbwa ulimwengu;

- Kama waamini wote, hawa waamini watajulikana kwa matunda yao, lakini ni aina gani ya matunda ambayo mwamini anaweza kuonyesha katika kipindi kigumu kama Dhiki Kuu?
    - Huwezi kufanya ibada za kanisani la sivyo Mpinga Kristo atakuja kukukata kichwa
    - Huwezi kutuma wamishonari au kusambaza nyimbo za ibada kwenye mtandao.
    - Mengi ya yale yanayohesabiwa kama matunda ya kawaida ya kiroho hayatawezekana katika wakati huo mgumu
- Lakini matunda bado yataonekana, na Yesu anaelezea jinsi matunda hayo yatakavyokuwa:

> MATHAYO 25:35 kwa maana nilikuwa na njaa, mkanipa chakula; nilikuwa na kiu, mkaninywesha; nilikuwa mgeni, mkanikaribisha;
> MATHAYO 25:36 nilikuwa uchi, mkanivika nilikuwa mgonjwa, mkaja kunitazama; nilikuwa kifungoni, mkanijia.
> MATHAYO 25:37 Ndipo wenye haki watakapomjibu, wakisema, Bwana, ni lini tulipokuona ukiwa na njaa, tukakulisha, au ukiwa na kiu tukakunywesha?
> MATHAYO 25:38 Tena ni lini tulipokuona ukiwa mgeni, tukakukaribisha, au ukiwa uchi, tukakuvika?
> MATHAYO 25:39 Ni lini tena tulipokuona ukiwa mgonjwa, au ukiwa kifungoni, tukakujia?
> MATHAYO 25:40 Na Mfalme atajibu, akiwaambia, Amin, nawaambia, kadiri mlivyomtendea mmojawapo wa hao ndugu zangu walio wadogo, mlinitendea mimi.

- Watu wamechukua kauli ya Yesu katika kifungu hiki na kuielekeza katika njia nyingi tofauti, lakini kwa bahati mbaya mara nyingi hoja kuu hukosekana kabisa.
    - Inaonekana Yesu anapendekeza kwamba matendo mema ndiyo yaliyosababisha kondoo kuingia katika Ufalme, lakini anazungumzia matunda
        - Kwanza, Yesu anaelezea mfululizo wa matendo ya rehema yaliyofanywa wakati wa Dhiki Kuu
        - Kumbuka, tunazungumzia waamini waliokuja kwenye imani wakati wa Dhiki Kuu
        - Kama wangekuja kwenye imani kabla ya Dhiki Kuu, wangekuwa wamenyakuliwa na tayari wangetukuzwa.
    - Kwa hiyo kauli hizi zinahusu tu watakatifu wa Dhiki Kuu, kwa sababu zinaeleza tunda la kiroho la kipekee la waamini wa kipindi hicho.

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

        - Na matendo haya ya rehema yalifanywa kwa ajili ya nani? Yesu anasema kwa ajili ya “ndugu zangu hawa” katika mstari wa 40
        - Ndugu za Yesu katika Dhiki Kuu ni nani ambao waamini wa Mataifa waliwasaidia kwa matendo ya huruma?
    - Kwa kuondoa makundi mengine yote, kundi pekee linalowezekana kubaki ni Wayahudi wasioamini wa wakati wa Dhiki Kuu.
        - Yesu hawezi kuwaelezea Mataifa kwa sababu wao ndio wanaofanya kazi kwa ajili ya wengine
        - Na haiwezi kuwa Wayahudi waaminio, kwa sababu wako katika ulinzi na chini ya uangalizi wa Bwana.
        - Kundi pekee lililobaki ni Wayahudi wasioamini wanaoteswa katika Dhiki Kuu, na hakika walihitaji rehema.
- Kwa hiyo, kondoo walikuwa Mataifa waliojali mahitaji ya Wayahudi wasioamini wakati wa Dhiki Kuu
    - Waliwajali na kuwasaidia wagonjwa, walitoa maji wakati yalipokuwa machache, walitoa mavazi wakati hayakupatikana, na waliwatembelea Wayahudi waliokuwa gerezani kwa sababu ya mateso.
        - Matendo kama hayo ya huruma yangekuwa hatari sana na yangeweza kuwa hata kujiweka katika hatari ya kifo wakati wa utawala wa ugaidi wa Mpinga Kristo.
        - Lakini watu hawa wa mataifa walijitwika jukumu la kuwasaidia Wayahudi wakati hakuna mtu mwingine aliyewaunga mkono.
        - Na kwa hivyo wakawa chombo cha Mungu cha kuwasaidia watu wake kutoka mbali ili kuwalinda hadi mwisho.
    - Kwa nini mtu wa Mataifa angechukua hatari kama hizo kuwalinda Wayahudi wakati ambapo Shetani anajaribu kikamilifu kuharibu kundi hili la watu?
        - Kwa sababu imani yao katika Yesu iliwaongoza kuwasaidia watu wa Mungu katika wakati huo mgumu
        - Mtu wa Mataifa mwenye imani katika Kristo angehamasishwa kuwasaidia Wayahudi chini ya hali hizi, kulingana na neno la Mungu.
- Lakini kwa kushangaza, hawa kondoo watakuwa wamekosa kabisa ufuasi (au watakuwa mbali sana na uanafunzi) wakati wa Dhiki Kuu kiasi cha kushangazwa wanapojua kwamba wanapaswa kupata thawabu.
    - Je, inawezekana kwa mwamini kuja kwenye imani na bado asielewe anachoamini?
        - Ndiyo, na kitabu cha Matendo kimejaa hadithi za watu kama hao
        - Roho huleta uzima, na imani haitegemei ukomavu wa kiroho—na hilo ni jambo la kushukuru.
        - Wakati waamini waliokomaa ni nadra na mateso ni ya kawaida, ni kawaida kwa waamini wapya kushindwa kupata mafundisho sahihi
        - Na hata katika hali ya kawaida inachukua muda kukomaa katika kuelewa jinsi ya kumfuata na kumpendeza Kristo
    - Lakini waamini hawa hawana mafundisho wala muda, kwa hiyo wanaishi tu katika Roho na kufanya kile wanachohisi kuongozwa kufanya na huzaa matunda.
        - Lakini hawajui kwamba wanamtumikia Yesu katika mambo haya hadi wakati huu ambapo

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

Yesu anawaambia kwamba walikuwa wakimtumikia

- Kila tendo la rehema lilikuwa tendo la huduma kwa Yesu

- Kwa hiyo hawa kondoo walikuja kwenye imani kwa Roho lakini hawakuwa na mtu wa kuwaelekeza imani yao vizuri.
  - Hata hivyo, walihamasishwa kuwalinda Israeli na kuwasaidia watu wa Mungu, jambo ambalo ni tunda la Roho.
    - Mwishowe, Yesu anawahukumu Mataifa wasioamini

MATHAYO 25:41 Kisha atawaambia na wale walioko katika mkono wake wa kushoto, Ondokeni kwangu, mliolaaniwa, mwende katika moto wa milele, aliowekewa tayari Ibilisi na malaika zake;
MATHAYO 25:42 kwa maana nilikuwa na njaa, msinipe chakula; nilikuwa na kiu, msininyweshe;
Mathayo 25:43 nilikuwa mgeni, msinikaribishe; nilikuwa uchi, msinivike; nilikuwa mgonjwa, na kifungoni, msije kunitazama.
MATHAYO 25:44 Ndipo hao pia watajibu, wakisema, Bwana, ni lini tulipokuona wewe ukiwa na njaa, au ukiwa na kiu, au ukiwa mgeni, au ukiwa uchi, au ukiwa mgonjwa, au ukiwa kifungoni, tusikuhudumie?
MATHAYO 25:45 Naye atawajibu, akisema, Amin, nawaambia, Kadiri msivyomtendea mmojawapo wa hao walio wadogo, hamkunitendea mimi.
MATHAYO 25:46 Na hao watakwenda zao kuingia katika adhabu ya milele; bali wenye haki watakwenda katika uzima wa milele.

- Tofauti na kundi la kwanza, watu hawa wa Mataifa hawana tunda la Roho, kwa sababu hawakuwa na imani.
  - Wanaitwa mbuzi, yaani wasio-kondoo, na wanaenda kwenye adhabu ya milele.
  - Watu hawa wa mataifa mengine huuawa papo hapo na kuingia katika hatima ya kwanza ya milele, Kuzimu.
  - Baadaye wataingia katika Ziwa la Moto
- Kwa hiyo Mataifa waaminio wataishi na kukaribishwa katika Ufalme
  - Wakati Mataifa wasioamini watakufa mara moja na kuingia Kuzimu kusubiri Ufufuo wa Pili
  - Hii inaleta ukweli wa kuvutia kuhusu Ufalme
- Katika Ufalme kutakuwa na wanaume na wanawake waliozaliwa kiasili wanaoingia katika Ufalme
  - Tulisema hapo awali kwamba huenda kukawa na Wayahudi wenye miili ya asili, na sasa tunaona kwa hakika kwamba kutakuwa na Mataifa wenye miili ya asili.
  - Kama wanadamu wa kawaida, bado wana dhambi miilini mwao, na wataweza kuoa na kuzaa watoto.
  - Na watakapozaa, watazaa watoto kama wale tunaowazaa: wenye dhambi na wasioamini.

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

- Kwa upande mwingine, watakatifu wote waliofufuliwa hukaa katika miili ya milele na hawawezi kutenda dhambi wala kuoa wala kupata watoto.
  - Na tumeitwa kutawala juu ya ulimwengu wa asili wa wenye dhambi na matokeo ya dhambi wanayoleta.
  - Mgawanyiko huo unasababisha matokeo ya kuvutia kwa asili ya maisha katika Ufalme
  - Wiki ijayo, tutaingia katika kipindi cha Ufalme, tukianza na mjadala kuhusu makusudi ya Ufalme.

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org